

RAPORT ANUAL

20

FUNDAȚIA LABORATORUL DE
INIȚIATIVE PENTRU DEZVOLTARE
LID MOLDOVA

24

DIGITALIZĂM MOLDOVA COPILOR NOȘTRI

Mesaj din partea președintelui și a Consiliului Fundației

*Dragi parteneri, membri și susținători ai LID
Moldova,*

Anul 2024 a fost un an de dezvoltare, consolidare și noi provocări pentru organizația noastră. Prin dedicarea echipei noastre și sprijinul valoros al partenerilor, am continuat să implementăm proiecte ambițioase menite să sprijine modernizarea digitală, dezvoltarea economică și promovarea valorilor democratice în Republica Moldova.

În această perioadă, am reușit să contribuim activ la digitalizarea administrației publice, la creșterea competențelor digitale ale cetățenilor și la promovarea unui mediu economic mai incluziv și sustenabil. Prin începerea implementării proiectului DIGI4ALL, am reconfirmat suportul către reprezentanții Adiminstrației Pubice Locale în procesul de adaptare la noile realități digitale, facilitând accesul acestora la servicii electronice esențiale.

Un alt aspect important al activității noastre a fost implicarea în Cetățeni Euro-Activi: implicare prin Informare, care a constat dintr-o amplă campanie de informare asupra Uniunii Europene și a participării la vot. Prin intermediul acesteia ne-am propus să consolidăm înțelegerea cetățenilor asupra valorilor și beneficiilor integrării europene, precum și asupra rolului esențial al participării active în procesul democratic.

Considerăm că o societate bine informată este una care poate lua decizii conștiente și responsabile pentru viitorul său.

De asemenea, am organizat cu succes cea de-a șaptea ediție a Champions of Change

un proiect care celebrează și susține indivizii care fac schimbări importante în Republica Moldova.

Prin această inițiativă, ne propunem să oferim recunoaștere și sprijin celor care, prin activitatea lor, contribuie la dezvoltarea comunităților locale și la progresul societății în ansamblu.

În paralel, am pus un accent deosebit pe educația financiară a tinerilor, derulând două proiecte dedicate acestui domeniu esențial. Aceste inițiative au oferit participanților nu doar cunoștințe teoretice, ci și instrumente practice pentru gestionarea eficientă a resurselor financiare. Unul dintre proiecte a inclus un program special de sprijin pentru antreprenori, în cadrul căruia cei mai promițători participanți au fost identificați pentru a primi granturi destinate dezvoltării și consolidării afacerilor lor.

Privim cu încredere spre viitor, având convingerea că, împreună, putem continua să construim o societate mai deschisă, mai inovatoare și mai incluzivă. Ne reafirmăm angajamentul de a susține inițiative care aduc schimbare și impact pozitiv pentru comunitățile din Republica Moldova.

Vă mulțumim pentru sprijinul vostru constant, pentru încrederea acordată și pentru implicarea activă în misiunea noastră!

Cu respect și recunoștință,

Igor Ciurea,

președinte LID Moldova

Despre **Fundație**

Laboratorul de Inițiative pentru Dezvoltare „LID Moldova” este un Think-Do Tank independent, non-profit, neguvernamental și non-partizan, fondat în 2019, cu scopul de a sprijini transformarea democratică, modernizarea digitală și dezvoltarea economică a Republicii Moldova.

Misiunea noastră este de a împuternici indivizii, organizațiile și instituțiile publice să devină agenți ai schimbării, oferind expertiză și soluții care să contribuie la dezvoltarea societății.

Facem acest lucru, deoarece ne dorim ca Moldova să fie o țară în care copiii noștri își doresc să trăiască – liberă, prosperă și democratică.

Valori fundamentale care ne ghidează activitatea:

Deschiderea și libertatea – susținem dialogul constructiv, libertatea de exprimare și accesul liber la informație.

Responsabilitatea – acționăm cu integritate și transparență pentru a aduce schimbări sustenabile.

Meritocrația – promovăm competența și excelența în toate domeniile societății.

Istoricul Fundație

Laboratorul de Inițiative pentru Dezvoltare are la bază viziunea unui stat modern și liber. De-a lungul anilor, fundația s-a impus ca un actor relevant în promovarea valorilor democratice și a dezvoltării economice prin inițiative strategice și proiecte de impact.

Prin cercetare, inovație și dezvoltare economică, am creat programe de sprijin pentru tineri antreprenori, facilitând accesul acestora la educație financiară și resurse pentru inițierea afacerilor. Proiectele noastre au oferit atât formare profesională, cât și oportunități concrete, cum ar fi accesul la granturi pentru dezvoltarea antreprenoriatului.

În domeniul e-transformării și modernizării serviciilor publice, am fost promotorii digitalizării în administrația publică, lansând inițiative menite să aducă tehnologia mai aproape de cetățeni. Fie că a fost vorba despre instruirea funcționarilor sau despre facilitarea accesului comunităților vulnerabile la servicii digitale, am pus mereu accent pe eficiență și incluziune.

Prin susținerea agenților schimbării, am creat un spațiu în care liderii locali, activiștii și profesioniștii pot colabora pentru un viitor mai bun. Proiectele noastre au recunoscut și încurajat oameni care, prin acțiunile lor diverse, produc schimbări tangibile în societate. De la educația civică și participarea la vot, până la inițiative culturale și promovarea gândirii critice, LID Moldova a devenit o platformă care încurajează implicarea activă și leadership-ul responsabil.

Astăzi, cu o comunitate puternică de parteneri și susținători, continuăm să dezvoltăm proiecte relevante, să oferim soluții pentru provocările actuale și să contribuim la consolidarea unei societăți moderne și prospere în Republica Moldova.

Anul 2024 în cifre

Activități desfășurate

Peste

50

de activități de informare desfășurate în domeniile e-guvernare, educație electorală, participare activă, educație economică și împuternicire antreprenorială.

Peste

1500

de beneficiari direcți
împuterniciți prin proiecte

Peste

500

de tineri implicați în
activitățile fundației

200

de tineri chestionați
pentru identificarea
necesităților

40

de lucrători de tineret
instruiți pentru susținerea
antreprenoriatului tinerilor

Beneficiari

50.000

de cetățeni informați online

Produse și rezultate-cheie

20

de materiale
educaționale privind
antreprenoriatul

1

quiz interactiv despre
Uniunea Europeană,
accesat de peste o mie
de utilizatori

4 15

spoturi video și videoclipuri informative
despre digitalizare și participare civică

Platforma e-transformare.md extinsă, cu peste

10000

de accesări și noi materiale educaționale
publicate

Parteneriate și colaborări

7

arteneriate naționale și internaționale

Proiect

Abilitarea economică a tinerilor din Regiunea Sud

Scop

sprijinirea tinerilor vulnerabili din raioanele Căușeni, Basarabeasca, Ștefan-Vodă și Găgăuzia prin formare antreprenorială, mentorat și granturi în natură pentru dezvoltarea afacerilor

Obiective

- crearea unui parteneriat activ cu minim 4 Autorități Locale Vizate (ALV-uri) pentru identificarea și sprijinirea tinerilor vulnerabili;
- informarea a peste 120 de tineri despre oportunitățile antreprenoriale și selectarea a 30 de tineri pentru formare intensivă;
- acordarea de suport financiar și mentorat pentru 20 de tineri în vederea lansării propriilor afaceri.

Rezultate-cheie

- 4 acorduri de parteneriat
- 30 de tineri instruiți în antreprenoriat
- 20 de tineri sprijiniți prin granturi
- 5 vizite de studiu organizate pentru schimb de bune practici
- campanii media și sesiuni de informare pentru promovarea antreprenoriatului în rândul tinerilor
- campanii media și sesiuni de informare pentru promovarea antreprenoriatului în rândul tinerilor
- curriculum pentru tinerii antreprenori cu modele de planuri de afaceri și acces la finanțare
- mecanisme de advocacy și outreach, prin care peste 120 de tineri au fost informați
- propuneri legislative și mecanisme de sprijin economic, dezvoltate în parteneriat cu ALV-urile

Buget

60.000 EUR

Parteneri

Help-Hilfe zur Selbsthilfe e.V., Demos, HomeCare, Pro Cooperare Regională, Fundația pentru Educație Financiară OK, Căușeni HUB, CIR PRO BONO.

concluzie

Proiectul a avut un impact semnificativ, oferind tinerilor oportunități reale de dezvoltare economică. În perioada următoare, LID Moldova va continua monitorizarea afacerilor sprijinite și consolidarea parteneriatelor locale pentru a asigura sustenabilitatea inițiativei.

Proiect **Cetățeni Euro-Activi** informare și participare pentru integrare

Scop

creșterea gradului de informare și conștientizare a cetățenilor Republicii Moldova cu privire la referendumul din 2024 și integrarea europeană, prin activități educaționale și campanii interactive care să combată dezinformarea și să promoveze valorile europene.

Obiective

- organizarea a 20 de activități educaționale interactive („edutainment activities”) în 15 raioane ale Republicii Moldova, pentru a oferi informații corecte despre integrarea europeană și referendumul din 2024;
- crearea unui quiz online interactiv, disponibil în limba română și rusă, pentru a permite cetățenilor să-și testeze cunoștințele despre UE și importanța votului;
- producerea și promovarea a 2 materiale video despre valorile europene și importanța participării la vot;
- creșterea expunerii informațiilor pro-europene printr-o campanie media online, difuzată pe canalele LID Moldova și pe platforma Youth.md.

Rezultate-cheie

- 20 de activități edutainment desfășurate în câteva raioane-cheie ale Republicii Moldova;
- quiz online lansat și accesat de sute de utilizatori;
- peste 15.000 de tineri atinși prin campaniile de promovare online;
- 2 videoclipuri de sensibilizare, promovate pe Facebook, Instagram și YouTube.
- materiale educaționale printate și digitale, distribuite în cadrul evenimentelor.

Buget

26.713 USD

Finanțare acordată printr-un grant USAID, Management Systems International (MSI).

Parteneri

Parteneriate locale cu ONG-uri și instituții din raioanele vizate pentru implementarea activităților.

concluzie

Proiectul „Cetățeni Euro-Activi” a avut un impact semnificativ, facilitând accesul cetățenilor la informații corecte despre integrarea europeană și referendumul din 2024

Proiect **Champions of Change 2024**

Scop

proiectul „Champions of Change” (CofC) urmărește să recunoască, sprijine și conecteze liderii comunitari din Republica Moldova, care contribuie activ la dezvoltarea societății. Prin identificarea și promovarea celor mai influenți agenți ai schimbării, proiectul facilitează colaborarea dintre aceștia și oferă sprijin prin mentorat, resurse și vizibilitate publică.

Obiective

- promovarea a 7 campioni și grupuri de inițiativă care au demonstrat leadership excepțional în inițiativele comunitare;
- organizarea unui forum pre-Gala, axat pe schimbul de bune practici și consolidarea comunității Champions of Change;
- crearea unui mecanism de sprijin reciproc, menit să faciliteze schimbul de resurse și colaborarea între liderii comunitari;
- facilitarea unui eveniment de networking post-Gala, pentru a asigura continuitatea relațiilor dintre campioni și comunitatea LID Moldova.

Rezultate-cheie

- peste 30 de candidaturi analizate, din care au fost selectați 7 Campioni ai Schimbării;
- organizarea Galei Champions of Change 2024, la care au participat peste 50 de invitați, inclusiv parteneri, experți și reprezentanți ai sectorului civic;
- 2 campioni premiați cu granturi în valoare de 40000 pentru dezvoltarea inițiativelor lor;
- organizarea Forumului Campionilor și a evenimentului de networking post-Gala, unde au fost discutate strategiile de colaborare și mecanismele de sprijin reciproc;

- lansarea interviurilor video și articolelor de promovare dedicate campionilor, distribuite pe platformele media;
- regulamentul Champions of Change 2024, utilizat pentru selecția și validarea campionilor;
- mecanism de sprijin reciproc, care va funcționa ca o platformă de colaborare între campioni.

Buget

400.500 MDL

Finanțare alocată pentru organizarea evenimentelor, promovare, dezvoltarea mecanismelor de sprijin și premii pentru campioni.

Parteneri

Fundația Friedrich Naumann pentru Libertate, Teatrul fără Nume, Moldova National Youth Orchestra, youth.md

Concluzie

Proiectul Champions of Change 2024 a consolidat platforma liderilor comunitari din Moldova, oferind sprijin real inițiativelor cu impact social.

Proiect

Abilitarea Economică a Tinerilor din Grupurile Social Vulnerabile din Regiunea Sud

Scop

urmărește să sprijine tinerii vulnerabili din raioanele Căușeni, Cimișlia, Ștefan Vodă și Basarabeasca, oferindu-le educație financiară, formare antreprenorială și acces la resurse pentru dezvoltarea unor inițiative economice sustenabile.

Obiective

- crearea unui mecanism de sprijin continuu pentru tinerii vulnerabili, în colaborare cu centrele de tineret și autoritățile locale;
- dezvoltarea abilităților antreprenoriale pentru 160 de tineri prin instruirii tematice și activități de mentorat, organizarea de evenimente de networking și sesiuni de informare pentru promovarea oportunităților economice și programelor de sprijin disponibile;
- Informarea a peste 1200 de tineri despre oportunitățile de abilitare economică și sprijin guvernamental.

Rezultate-cheie

- 200 de tineri chestionați pentru identificarea necesităților și elaborarea unui raport de consultare;
- 40 de lucrători de tineret instruiți pentru a sprijini implementarea programului de susținere antreprenorială;
- 8 instruirii tematice organizate, oferind tinerilor competențe în domeniul financiar, juridic și al managementului afacerilor;
- 4 sesiuni de networking, reunind tineri antreprenori și mentori din sectorul de afaceri;

- campanie online de promovare a antreprenoriatului, cu peste 1200 de tineri informați despre oportunitățile existente;
- raport privind necesitățile tinerilor vulnerabili și recomandări pentru politici locale;
- program de suport antreprenorial, implementat în centrele de tineret din cele patru raioane.

Buget

378.103 MDL

Finanțare acordată de Agenția Națională pentru Tineret

Parteneri

Parteneriate cu autoritățile locale și organizații locale și regionale de tineret pentru implementarea proiectului.

Concluzie

Prin acest proiect, LID Moldova a oferit instrumente concrete pentru dezvoltarea economică a tinerilor vulnerabili, facilitând accesul acestora la resurse, mentorat și oportunități reale de afaceri.

Proiect

DIGI_LEAD

Scop

urmărește reducerea decalajului digital și sporirea gradului de utilizare a serviciilor digitale în rândul administrației publice locale (APL) și cetățenilor din Republica Moldova. Prin instruirii, campanii de informare și dezvoltarea de resurse educaționale, proiectul facilitează adoptarea soluțiilor digitale în administrația publică și societate.

Obiective

- crearea de materiale educaționale pentru alfabetizarea digitală a APL și cetățenilor: un ghid practic, un info-leaflet și 15 e-carduri explicative despre serviciile digitale disponibile;
- organizarea a 35 de instruirii pentru reprezentanții APL privind utilizarea platformelor digitale guvernamentale;
- desfășurarea campaniei „Ask an Expert”, constând în 35 de sesiuni de informare pentru cetățeni și ONG-uri, promovând utilizarea serviciilor digitale și a platformelor e-guvernamentale;
- dezvoltarea de cursuri online pe platformele e-Learning și e-transformare.md, pentru a asigura instruirea continuă a funcționarilor publici;
- ghidul pentru Administrația Publică Locală, oferind explicații despre utilizarea platformelor digitale guvernamentale;
- 15 e-carduri explicative, promovate în mediul online și utilizate în sesiunile de instruire;
- planul de dezvoltare a modulelor online, care vor fi integrate pe platformele online pentru instruirea continuă.

Buget

200.000 MDL

Finanțare obținută pentru prima etapă a proiectului

Parteneri

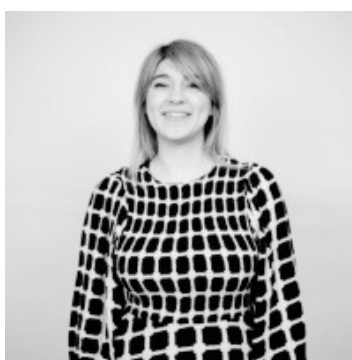
Agenția de Guvernare Electronică, Cancelaria de Stat, organizații locale și centre de tineret pentru implementarea activităților la nivel regional.

Echipa Fundăției din 2024

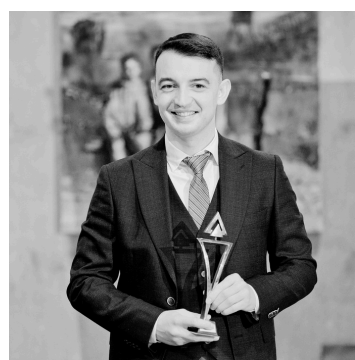
Igor Ciurea

Președinte

Doina Vîrlan

Director de Programe
E-Transformare și
Modernizarea Serviciilor
Publice

Artiom Gușan

Director de Programe
Cercetare, Inovație și
Dezvoltare Economică

Rodica Gaidamut

Comunicatoare
și Coordonator PR

Sergiu Mărgineanu

Coordonator de
Proiecte

Consiliul de Administrare

Mihai Furnica

Igor Aramă

Vitalie Boghean

Cenzor

Dragoș Bînzari

Consiliul de Administrare

Emil KIRJAS	Analiză și comunicare politică, Afaceri publice și internaționale
Victoria CAZACU	Coordonare proiecte culturale, comunicare și PR
Cristian IAZ	Relații internaționale și științe politice
Kevin TAMMEARU	Tehnologii informaționale, Digitalizare și e-Guvernare
Tudor COJOCARIU	Marketing și Vânzări de software
Olga GUȚUȚUI	Legislație și Politici mass-media
Dan NICU	Relații internaționale, Rusia și spațiul post-sovietic, comunicare strategică
Igor ARAMĂ	Reforma Administrativă, e-Guvernare, Drept
Mihai FURNICA	Expertiză în Științe Administrative
Constantin CHILIAN	Expertiză Judiciară
Nicoleta COLOMEȚ	Product Management & UX, Creative Strategy & Marketing
Nicolae ARNAUT	Expertiză în Integritate Europeană, Parteneriatul Estic
Radu HABAȘESCU	Expertiză în Politici Economice și Financiare
Nicolae ȚÎBRIGAN	Doctor în Sociologie

Comunicare **și vizibilitate**

e-transformare.md

Servicii digitale pentru toți

+10

de articole informative

+1000

de accesări

Moldova Europeană

Unde copiii noștri vor să trăiască

+4

de spoturi dezvoltate

+15

de videoclipuri

+1000

de accesări la
quizz-ul informativ

+10.000

de persoane
informate

Educație financiară și antreprenorială

+15

de materiale
informative publicate

+2

de videoclipuri
informative

+5000

de tineri informați

Champions of Change

Promovarea Camponilor Schimbării

+10

de oameni intervievați

+7

de inițiative promovate

+1000

de oameni inspirați

Parteneriate **și Colaborări**

*Fundația Friedrich
Naumann pentru
Libertate*

*Agenția Națională
pentru Tineret*

*MRI (Inițiativa de
Reziliență a Moldovei)*

*MISRA (Activitatea de
reformare instituțională
și structurală)*

*Asociația Obștească
HOMECARE*

*Centrul de Informare și
Resurse Probono*

youth.md

Provocări și Lecții Învățate în 2024

Dificultăți întâmpinate și soluții adoptate

Anul 2024 a fost marcat de provocări economice și logistice, care au influențat ritmul de implementare a proiectelor. Printre cele mai semnificative dificultăți s-au numărat:

- finanțarea și sustenabilitatea proiectelor – unele inițiative au necesitat extinderea perioadei de implementare din cauza proceselor birocratice legate de aprobarea și alocarea fondurilor. Soluție: Diversificarea surselor de finanțare și consolidarea parteneriatelor internaționale pentru o mai mare flexibilitate bugetară.
- rezistența la schimbare – o parte dintre beneficiari au manifestat reticență în adoptarea informațiilor furnizate în viața lor, în special a soluțiilor digitale și a participării active în viața civică. Soluție: O comunicare individuală și personalizată cu beneficiarii direcți

Lecții învățate și impact asupra strategiei LID Moldova

- flexibilitatea și adaptabilitatea sunt esențiale – proiectele trebuie să aibă mereu mecanisme de ajustare rapidă în funcție de realitățile din teren.
- parteneriatele locale sunt cheia succesului – implicarea activă a organizațiilor locale și autorităților a fost esențială pentru implementarea eficientă a proiectelor.
- digitalizarea trebuie însoțită de educație – simpla existență a platformelor digitale nu este suficientă; este mare nevoie de campanii continue de informare și training.

Planuri pentru Viitor

- extinderea programelor de educație digitală și antreprenorială, cu un accent mai mare pe tineri din comunități vulnerabile și persoane dezavantajate.
- creșterea implicării civice prin noi inițiative de advocacy și educație democratică, continuând campaniile de informare asupra Uniunii Europene și alegerilor.
- dezvoltarea de noi resurse educaționale: cursuri online, ghiduri interactive și webinarii pe teme de e-guvernare și antreprenariat social.

Apel la acțiune: cum se pot implica susținătorii

Fii parte a echipei LID: ești tânăr și vrei să contribui la activitatea organizației sau ești specialist în economie, tehnologie și guvernare digitală? Poți contribui la instruirea tinerilor și funcționarilor alăturându-ți-te.

Distribuți resursele noastre – materialele educaționale sunt gratuite și accesibile; promovarea lor ne ajută să ajungem la mai multe comunități.

Contribuți prin sponsorizare – Vrei să susții altfel activitatea noastră? Ajută-ne redirecționând **2% din impozitul pe venit** către noi.

Rezultatele financiare din 2024

Principalele date financiare și tendințe

Bugetul total gestionat pentru implementarea proiectelor în 2024: peste **1,5 milioane MDL**.

Bugetul total al proiectelor de lungă durată implementate inclusiv în 2024: peste **4 milioane de lei**.

Venituri obținute din prestarea serviciilor de consultanță și expertiză: aproximativ **150.000 MDL**.

În anul 2024, LID Moldova a reușit să își diversifice sursele de finanțare, deschizând parteneriate noi de finanțare. De asemenea, a fost observată o creștere a activității de consultanță și expertiză.

 <https://lidmoldova.org/>

 office@lidmoldova.org

 str. Alexei Mateevici 84/1, Chişinău,
Republica Moldova